RAFIKI

Världen är full av nya kompisar!

Nr 4 · 2018

Rafiki i Indien:

Sakirs familj bor vid en soptipp

Spela tärning och dela med dig

Jag vill hjälpa min by att få medicin

Tema: Ingen fattigdom

Globala målet nr 1. Barnkonventionen nr 6.

Sakir bor tillsammans med sin familj i utkanten av Indiens huvudstad New Delhi. Sakirs familj bor i stadens fattigaste delar, i slummen. De bor i ett hus byggt av plast, filtar och presenningar. Det ligger precis nedanför soptippen. Här har Sakir bott hela sitt liv.

Indien

Sakir

Namn: Sakir
Ålder: 12 år
Bor: I New Delhi
Familj: Mamma, pappa, fem äldre syskon och två syskonbarn
Favoritmat: ”Jag tycker om all mat som mamma lagar men mest parata, det är ett tunt bröd.”
Favoritfrukt: Mango
Favoritsport: Cricket

Sakir vill att fler tänker på naturen

Klockan närmar sig kvart i fyra och i klassrummet plockar Sakirs klasskamrater ihop sina böcker och pennor. Det är dags att sluta för dagen.

Sakir går i sjunde klass. Han började skolan när han var sex år. I dag har de tränat på engelska ord.

– God eftermiddag, vi ses imorgon! säger Sakir till sin lärare när han lämnar klassrummet.

Varje dag efter skolan går Sakir till ett fritids. Ett center som Erikshjälpen stöder. Här träffar han sina vänner, sin lärare och lär sig mer om natur och miljö. Naturen är ett av Sakirs stora intressen.

– Jag bryr mig om växterna! Utan träd och växter skulle det bli svårt att andas, säger han.

Vi får göra kulturella saker också. Sjunga indiska sånger, dansa och måla. Sen har vi dagar med sport. Det är roligt när alla samlas och gör saker ihop!

Sakir är miljöminister i barnparlamentet på centret. Det har han varit i snart en månad. Alla barn har en ministerpost och är därmed ansvariga för olika frågor i området. De tar beslut tillsammans. Sakir blev vald till premiärminister, men han ville inte ha den positionen. Istället ville han vara miljöminister – han bryr sig om växterna och vill jobba för att avlopp och vägar blir bättre i området. Både avlopp och vägar är fyllda med skräp. Det vill han ändra på. På centret har han lärt sig om sophantering.

– Vi måste prata med varandra om det, med våra vänner och familjer. **Vi ska gå runt till alla hus och berätta att människorna måste kasta sina sopor i soppåsen och sedan lägga soppåsen i sopbilen som kommer en gång i veckan.** Att det är viktigt att inte slänga skräp

Sakir bor vid en soptipp och hans familj lever av att sälja det som slängs på tippen. Ut ur soporna rinner gifter som smutsar ner vatten och natur. Det är farligt att leva där.

Sakir lär sig mycket i skolan och på fritids. Han får ofta hjälp med läxorna av sin mamma och pappa. Familjen umgås mycket och lagar gärna mat tillsammans.

på vägarna och vilken roll växter och träd spelar i naturen. De är viktiga för att människan ska kunna andas syre, berättar han.

På sin lediga tid brukar Sakir ta hand om sin systers dotter som bara är tre månader gammal eller leka med sina kompisar.

– Vi brukar leka många olika lekar. Först leker vi en lek och sedan slutar vi med den och leker en annan lek, säger Sakir.

Men något som han inte vill sluta med är cricket. Det är Sakirs favoritsport. Det fungerar nästan likadant som brännboll.

– Det är så roligt! säger han och ler.

Klockan åtta på kvällen är det dags att gå hem till familjen. Då kommer Sakirs pappa hem från jobbet. **Pappa jobbar på soptippen. Där plockar han skräp som han säljer vidare. Det är ett farligt jobb.** Många blir skadade och många blir sjuka eftersom det finns så mycket gifter på soptippen.

Sakir är glad när hans pappa kommer hem. Då får han hjälp med läxorna. Sakirs pappa slutade skolan efter femte klass, eftersom han var tvungen att arbeta för att bidra till sin familjs försörjning. Nu vill han att Sakir ska gå många år i skolan.

– Om jag inte har lust att gå till skolan en dag så säger mamma och pappa till mig att jag måste gå i skolan. Det är viktigt. Till exempel om man får ett brev hem, hur ska man kunna läsa det om man inte gått i skolan? säger Sakir.

Sedan äter hela familjen middag tillsammans.

– Min favoritmat är all mat som min mamma lagar.

Efter middagen är det mörkt och dags att sova. Klockan sex på morgonen går Sakir upp för att göra sig iordning inför skolan.

– Man behöver sova länge, säger Sakir.

– Det är skönt att sova länge!

Text och foto: Amanda Lindström

Fundera på

1. Hur kan Sakir få ett bättre hus när han blir stor?
2. Vad är Sakir fattig på?
3. Vad är Sakir rik på?

GLOBALA MÅLEN NR 1:
Ingen fattigdom
Barnkonventionen nr 6:
Alla barn har rätt till liv och utveckling

Att avskaffa fattigdomen ger lika möjligheter

I vår tid är det faktiskt möjligt att avskaffa fattigdom. Fattigdomen i världen har halverats sedan år 1990. Nu har världens länder bestämt att det första av de Globala målen ska vara att utrota fattigdomen.

Det första delmålet är att utrota extrem fattigdom. Extremt fattig är om man lever på mindre än 20 kronor om dagen. Det är närmare 800 miljoner människor som har det så svårt i dag. (SCB)

Varje land har egna mått för när man räknas som fattig. I Sverige är målet att antalet som lever i fattigdom ska ha minskat med hälften år 2030.

Fattigdom handlar om brist på pengar men också om brist på frihet, makt, hälsa, inflytande och andra saker. Att kunna välja är en frihet som många fattiga saknar. Därför finns det delmål om att alla länder ska införa socialt skydd för alla medborgare. Att alla män och kvinnor ska ha lika rätt till ekonomiska resurser och att äga saker är ett annat delmål.

Att avskaffa fattigdom handlar mycket om lika möjligheter. Det gäller utbildning, hälsa och säkerhet och många andra områden. **Det handlar om att dela med sig till andra. Inte för att vara snäll utan för att det ska vara rättvist.**

ILLUSTRATION: HENRY HAHNE

Varför fattig?

Det finns många orsaker men här är några anledningar till fattigdom. Både länder och människor kan vara drabbade av fattigdom. Något land kan ha sålt sina naturresurser billigt och sedan tvingats köpa de färdiga produkterna dyrt. Många har upplevt hur krig raserat allt som de byggt upp. Eller har torka gjort att en bonde fått slakta alla djur och att det inte går att odla. Kanske har någon i familjen blivit sjuk och man sålt allt för att betala sjukvård.

Skolgång ger Nyaing nya möjligheter

I norra Laos finns många vackra byar. De som bor där odlar ris och annat de behöver. Många av de vuxna har bara gått ett eller två år i skolan. De flesta har mat och klarar sig men lever ganska fattigt.

Rent vatten, sjukvård och skola kan finnas långt från där man bor. I dag kan de flesta gå upp till femte klass i skolan i många byar. Sedan slutar barnen eller så får de vandra långt för att komma till en skola som har de högre klasserna.

Nyaing är elva år och går första året på Secondary school. Det är som klass 6. Hon har äldre syskon som går på skolan och de bor vid skolan.

– Jag gillar ämnena i skolan. Särskilt lao och när det är dans på schemat, säger Nyaing. Favoriten på rasten är rattanball och på kvällarna tittar jag helst på ThaiTV.

I den by där Nyaing går i skolan finns ingen ström. Läxorna görs därför i ljuset av en ficklampa, eller tidigt på morgonen så snart det blivit ljust. Tv kan Nyaing se hos en lärare som har kopplat den till ett bilbatteri.

Varannan helg går eleverna hem till sina familjer. Det är långt. De flesta barnen berättar att de längtar efter sina familjer. Hela helgen hemma ägnar de sig åt att skaffa mat till nästa period på skolan. Föräldrarna har inte pengar att skicka med utan barnen skördar grönsaker och annat som de bär med sig.

Livet i byarna är tufft men med utbildning kan man få en annan framtid. Rafiki träffade Sakhao som är vuxen och som var den första i sin by som fick gå i skolan. Två dagar tog det honom att vandra till skolan.

Vad tjänade du på att gå i skolan?

– Jag kan läsa och skriva i dag. Det kan inte mina föräldrar. Jag är en av de få i min generation som kan ta ett jobb. Jag kan lära mig nya saker eftersom jag kan läsa, säger Sakhao.

Text och foto: Andreas Hallman

Lek

Spela tärning och dela med dig

Du behöver:

En tärning
En påse kolor. (Russin, geléhallon, vindruvor eller något annat gott går också bra.)

Sätt dig i en ring tillsammans med dina kompisar. Ni får nu turas om att slå tärningen.

Den som får 1, 2 eller 3 får ta en kola. Den som slår 4, 5 eller 6 får fyra kolor men ger bort en kola till den som sitter närmst till höger och en till den som är närmast till vänster.

Ät inga kolor förrän spelet är slut!

Den som har flest kolor vinner. Men tänkt på att man vinner för att många har delat med sig!

Visst blir världen lite bättre när man delar med sig!

Läs tidningen Rafiki i din mobil, surfplatta eller dator.

Kolla in www.rafiki.se

RAFIKI
Världen är full av nya kompisar!

Rafiki nr 92 (4 – 2018) Ingen fattigdom. Globala målen nr 1: Ingen fattigdom. Barnkonventionen nr 6. Alla barn har rätt till liv och utveckling.

Rafiki betyder kompis på språket swahili. Tidningen passar för barn i de tidigare skolåren och tar på ett enkelt sätt upp barns vardag runt om i världen, visar på likheter och olikheter och lyfter barns rättigheter. Tidningen kommer i januari, april, augusti och oktober.

Se prenumerationspris och beställ på rafiki.se eller ring 0383-46 74 50.

Rafiki - utbildningsprogram som drivs av Erikshjälpen och IM, Individuell Människokohjälp. Ett verktyg för dig som vill ta upp värdefrågor och mänskliga rättigheter i din klass. Rafiki ger berättelser som gör det möjligt att förstå andra barns verklighet. De globala målen och FNs konvention om barnets rättigheter kopplas till vanliga barns liv. Rafiki gör material och erbjuder utbildning och inspiration för pedagoger samt upplevelser där Rafikis kommunikatör kommer till din skola.

Erikshjälpen och IM arbetar för barn och vuxna runt om i världen. Rafiki stöds av Sida genom Svenska missionsrådet. SMR/Sida ansvarar dock inte för innehållet i Rafiki.

Kontakta gärna våra kommunikatörer för besök.
E-post: rafiki@rafiki.se
www.rafiki.se

Utgivare: Erikshjälpen och IM
Ansvarig utgivare: Daniel Grahn
Redaktion: Monica Samuelsson, Andreas Hallman, Bitte Arréhn och Daniel Nordlund
Illustratör: Henry Hahne

ISSN 1401-4335 *
Layout: Wikståhl Design
Tryck: ÅkessonBerg
Rafiki är tryckt på Svanenmärkt papper med Svanenlicensierad produktion.

ERIKSHJÄLPEN

im INDIVIDUELL MÄNNISKOHJÄLP SWEDISH DEVELOPMENT PARTNER

www.erikshjalpen.se
www.manniskohjalp.se

En väg ur fattigdom

Sida vid sida

I stora städer syns ofta fattiga och rika sida vid sida. Kanske är det just i städerna som skillnaderna blir som tydligast hur vi människor har det. Medan någon kör en stor dyr bil kan andra nästan inte få ihop till mat för dagen genom att samla sopor.
FOTO: ÅSA DAHLGREN

Alinafe vill mer

– Jag vill mer med mitt liv än att bara stanna hemma i byn och odla mat.

Det säger Alinafe som kommer från en mycket fattig by i södra Malawi.

– Jag vill hjälpa min by. Vi har väldigt långt till sjukhus och svårt att få tag på medicin när vi blir sjuka. Därför vill jag utbilda mig till farmaceut och ha ett litet apotek i byn. Då kan folk komma till mig och få medicin och goda råd.

Alinafe trivs och känner sig trygg med alla hon känner i byn men hon blir ledsen när många flickor tvingas sluta skolan efter bara några år. Så blir det när familjerna inte har råd att betala skolavgifterna.

Flera barn i Alinafes by har fått hjälp att betala sina skolavgifter. IM (Individuell Människohjälp) jobbar i området. De gav Alinafe chans att fortsätta i skolan och vidareutbilda sig. Allt tack vare faddrar i Sverige.

Nu är Alinafe 20 år och går sista året på universitetet i huvudstaden Blantyre.

– Snart kan jag börja hjälpa andra i min by, precis som IM och faddrarna hjälpte mig, säger Alinafe och ler.

Tibis jobb är toppen

Tibi Orgovan bor med sin fru och sina fem barn i en mycket fattig by i Rumänien. Innan hade de svårt att få ihop pengar för dagen men nu har Tibi fått ett jobb i en second hand-affär. **Han får lön varje månad och pengarna gör det lättare för familjen att klara vardagen.** De kan också planera för framtiden. För pengarna han tjänar, ska Tibi till exempel bygga ut familjens lilla hus och han hoppas att han en dag också ska ha råd att köpa en bil. FOTO: PREDA VISAN

Det lilla lånet

Om man inte har några pengar alls kan det vara svårt att börja tjäna pengar. Därför finns det något som heter ”mikrokrediter”. **Det är små lån som familjer kan ta för att kunna starta en liten affär, börja odla något eller skaffa sig djur för att föda upp fler.** Den här familjen i Kambodjas huvudstad Phnom Penh tog ett lån och startade en lunchservering. I dag kan barnen gå i skolan och mamma har snart tjänat ihop så mycket att hon också kan betala tillbaka det hon lånade i början. FOTO: ÅSA DAHLGREN

Nästa Rafiki kommer i januari!